

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1799-

23. september 2026

Høringsbrev - Endring i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer

Landbruks- og matdepartementet sender med dette på høring forslag til endring i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer (FAT). Forslaget innebærer en utvidelse av vareomfanget til kvoten for råvarer til kraftfôr, slik at kvoten også vil omfatte melasserte roesnitte på tollvarenummer 23.09.9099.

Forslaget til endring vil bli drøftet i **høringsmøte 15. oktober 2026 kl. 12.00 – 14:00** i Landbruksdirektoratets lokaler i Oslo. Høringsmøtet vil bli avholdt fysisk, men det er også mulig å delta digitalt via Teams. Påmelding til møtet sendes til stian.halsen@lmd.dep.no og maurits.ovren@landbruksdirektoratet.no innen 13. oktober. Det vil være anledning til å sende inn skriftlige høringsuttalelser i etterkant av møtet.

For å sikre kraftfôrindustrien tilgang til nødvendige råvarer, er det avgjørende at forskriftsendringen treer i kraft så tidlig som mulig. Departementet har derfor besluttet en relativt kort høringsfrist. Det bes om at om at skriftlige høringsinnspill sendes til departementet innen 16. oktober 2026.

Vi ber om at høringsssvar sendes digitalt ved bruk av skjema for høringsssvar på regjeringen.no.

Høringsdokumentene er publisert på: www.regjeringen.no/no/dep/lmd/id3173664

Importvernet for korn, mel og kraftfôrråvarer

Importvernet for korn, mel og kraftfôr reguleres av FAT kapittel 4. Etter § 22 første ledd kan det gis nedsettelse av tollavgiftssats for å sikre korn-, mel- og kraftfôrpriser i samsvar med jordbruksoppgjørets forutsetninger.

Landbruksdirektoratet er i medhold av FAT § 22 annet ledd gitt kompetanse til å fastsette importkvoter med nedsatt tollavgiftssats for matkorn, oljefrø og andre råvarer til kraftfôr. Hvilke råvarer som kan importeres innenfor kvotene er regulert i vedlegg 7 til FAT.

Kvotene fastsettes på bakgrunn av prognoser for norsk produksjon og forbruk, og fordeles etter forskrift av 10. oktober 2008 nr. 1132 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer (tollkvoteforskriften).

Bakgrunn

I forbindelse med det årlige kontaktmøtet mellom korn-, mel- og kraftfôrbransjen og Landbruksdirektoratet i juni 2026, fremmet bransjen et forslag om å utvide vareomfanget til kvoten for kraftfôrråvarer til å inkludere melasserte roesnitter på tollvarenummer 23.09.9099.

Roesnitter på tollvarenummer 23.03.2010 er allerede inkludert i vareomfanget til kvoten for kraftfôrråvarer, og benyttes i hovedsak som en kilde til fiber. De siste fem årene har roesnitter utgjort mellom 18 og 28 prosent av importert mengde innenfor kraftfôrkvoten. Melasserte roesnitter er i praksis den samme varen som roesnitter på tollvarenummer 23.03.2010, men med et noe høyere innhold av sukker i form av melasse.

Historisk har russisk opprinnelse i all hovedsak utgjort importvolumet av roesnitter til det norske markedet. Varenummeret ble omfattet av sanksjonsbestemmelsene mot Russland i 2022 og senere for Belarus i 2024. Roesnitter blir nå i hovedsak importert fra EU og Egypt, men som følge av redusert sukkerbeteproduksjon, bortfall av russisk og belarusisk vare og signaler om at subsidiering i europeisk sukkerindustri reduseres har sukkerbeteprodusentene kuttet arealet betydelig. Tørken gjennom sommeren 2026 har videre ført til en lavere avling enn forventet.

Det er antakelig fortsatt mulig å dekke behovet for roesnitter gjennom opprinnelig vareomfang til kvoten for råvarer til kraftfôr basert på det europeiske og egyptiske markedet, men markedet har blitt strammere. EUs import av melasserte roesnitter fra Russland har falt bort etter varen ble omfattet av sanksjoner. I tillegg er frakten av roesnitter fra Egypt kompleks, blant annet grunnet omlastningskostnader. Tilgangen er også usikker, fordi egyptiske roesnitter i hovedsak eksporteres til etablerte handelspartnere i Asia og Middelhavsregionen. De internasjonale prisene på roesnitter har over tid ligget på et nivå som gjør at det ikke har vært tollavgiftssats på råvaren innenfor kraftfôrkvoten siden 2019. I praksis innebærer det at enhver økning i internasjonal pris ved gjeldende vareomfang vil øke kostnaden ved produksjon av norsk kraftfôr, ettersom kraftfôrprodusentene anser at det finnes få gode eller tilstrekkelige substitutter.

Departementets vurdering

På bakgrunn av ovennevnte forhold vil det etter departementets vurdering være hensiktsmessig å gi norske kraftfôrprodusenter bedre tilgang til det totale markedet for roesnitter. Det vurderes at dette kan bidra til å redusere risikoen for kostnadsøkninger og prisutslag.

Formålet med FAT er å legge til rette for import av landbruksprodukter som supplement til norsk produksjon ut fra hensynet til forbrukere og næringsmiddelindustri. Tollvernet for landbruksvarer skal videre administreres med sikte på å sikre avsetningsgrunnlaget for norsk produksjon jf. FAT § 1.

Etter departementets vurdering vil forslaget ikke påvirke avsetningsmuligheten for norsk kornproduksjon. Vareomfanget til kvoten for kraftfôråvarer vil ikke påvirke kvotens volum ettersom dette settes basert på prognosert forbruk og produksjon av norsk korn. Derimot vil en utvidelse av vareomfanget bidra til økt tilgang på relevante råvarer til kraftfôrprodusenter og kunne sikre god ytelse og dyrevelferd i husdyrproduksjonen. For kraftfôrindustrien innebærer forslaget at de får tilgang til en større del av markedet for roesnitter og at de kan tilby kraftfôr med en hensiktsmessig og stabil sammensetning.

Departementet vurderer videre at forslaget ikke vil ha handelspolitiske konsekvenser. Norge har som en del av tollpreferansesystemet for utviklingsland etablert en kvote på 40 000 tonn melasse for GSP-land. Denne kvoten har vært mindre utnyttet de siste årene som følge av et lavere tilbud. Innholdet av melasse i melasserte roesnitter er noe høyere enn i ordinære roesnitter, men ikke tilstrekkelig til at utnyttelsen av denne kvoten vil bli nevneverdig påvirket av forslaget. Videre vil det ikke være mulig å importere melasserte roesnitter innenfor kvoten fra Belarus eller Russland etter forskrift 12. juni 2026 nr. 1055 om økt tollavgift på landbruksvarer og kunstgjødsel fra Russland og Belarus § 3.

Administrativt vil forslaget bety et økt behov for kontroll av ordningen fra Landbruksdirektoratet. Melasserte roesnitter er klassifisert på tollvarenummer 23.09.9099. Dette er et varenummer som omfatter en rekke ulike varer, blant annet ferdig fôr til drøvtyggere og hest. Selv om det defineres i FAT at vareomfanget kun skal gjelde melasserte roesnitter, vil det være praktisk mulig å importere andre varer.

Landbruksdirektoratet er gjennom FAT § 29 gitt mulighet til å føre kontroll med at vilkårene i forskriften er oppfylt, blant annet gjennom dokumentkontroll. Dette anses tilstrekkelig for å innsnevre spesifikasjon på varer som kommer inn på varelinje og kontrollere at vilkårene i forskriften er oppfylt.

Før varen inkluderes i vareomfanget til kraftfôrkvoten vil Landbruksdirektoratet fastsette en omregningsfaktor for varen etter forskrift 30. juni 2009 nr. 954 om omregningsfaktorer for råvarer til matmel og kraftfôrproduksjon ved fastsettelse av tollavgiftssatser og prisutjevningsbeløp. Dette sikrer at det kan beregnes en norsk pris på varen og at det fastsettes en kvalitet som det innhentes internasjonal pris på.

Det forventes ingen vesentlige økonomiske konsekvenser av forslaget.

Med hilsen

Harald Moksnes Weie (e.f.)
avdelingsdirektør

Stian Halsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Felleskjøpet Agri SA	Postboks 469 Sentrum	0105	OSLO
Finansdepartementet	Postboks 8008 Dep	0030	OSLO
Fiskå mølle	Fiskåvegen 1010	4120	TAU
FK RARogaland			
Agder			
Landbruksdirektoratet	Postboks 56	7701	STEINKJER
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
NHO Mat og Drikke	Postboks 5469 Majorstuen	0305	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Norgesfor AS	Akershusstranda 27	0150	OSLO
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Akersgata 41	0158	OSLO
Norsk Landbrukssamvirke	Postboks 9347 Grønland	0135	OSLO
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
Strand Unikorn	Postboks 103	2391	MOELV
Tolletaten	Postboks 2103 Vika	0125	OSLO